

**Доценко Д. С., студентка
Четвертак Є. О., к. філол. н., доц.
Запорізький національний технічний університет**

**КІНОВЕРСІЇ ПЄ`СИ «ІДЕАЛЬНИЙ ЧОЛОВІК»
О. УАЛЬДА**

П'єса «Ідеальний чоловік» була екранізована багато разів, але хочемо зосередитися тільки на двох кіноверсіях досліджуваної п'єси. Перша – однойменний фільм, знятий російським режисером Віктором Георгієвим у 1980 році. Друга – також однойменний фільм, знятий англійським режисером Олівером Паркером у 1999 році. В першу чергу, слід зазначити, що це дві абсолютно різні інтерпретації твору Оскара Уайлд.

Щодо першої кіноверсії «Ідеальний чоловік» 1980 року, вона є переказом-ілюстрацією. Це найменш творчий з драматургічної точки зору спосіб екранізації. Переказ – ілюстрація характеризується найменшою віддаленістю сценарію і фільму від тексту екранізованого літературного твору [3]. Фільм знятий чітко за своїм першоджерелом,

майже всі фрази з п'єси були використані без перероблювань. Усі події відбуваються у хронологічному порядку згідно п'єси.

Щодо другої кіноверсії «Ідеальний чоловік» 1999 року, то вона є більш модернізованою і адаптованою для сучасного покоління. Її можна віднести до екранізації типу нового прочитання – це ті фільми-екранізації, в титрах яких ми зустрічаємо підзаголовки: «за мотивами», «на основі» («based on the novel»). Нове прочитання допускає вкрай активне втручання авторів-кінематографістів у зміст першоджерела – аж до повного її перетворення. При подібному підході до екранізації її автор розглядає літературний оригінал тільки як матеріал для створення свого фільму, не піклуючись часто про те, чи буде створена ним картина відповідати екранізованому твору [2]. З перших хвилин захоплює надзвичайна гра акторів, поведінка яких не зовсім схожа на персонажів книги. На відміну від твору і першої кіноверсії, тут можна побачити гумор, емоції, яких не було надано раніше.

Головним критерієм оцінювання кінотранскрипції вважається відповідність першотвору (повна чи часткова). Перший тип означає пряму, близьку до першотвору екранізацію, а другий- відповідність ідеї художнього твору. Як правило, повністю відповідаючи «букві» при створенні кінофільму, режисер втрачає свою самостійність. Самостійне перекодування художнього твору впливає в кінофільм нові барви і стиль. З цього робимо висновок, що друга кіноверсія 1999 року є оригінальною, на відміну від кіноверсії 1980 року.

Гра акторів кіноверсії 1980 року характеризується чітким відтворенням оригінальної пєси. Фільм відповідає тому часу, коли його знімали. У 80 рр. не було «яскравих» для сучасності акторських ролей. Актори просто передали глядачам п'єсу: в кінофільмі 1980 року той самий сюжет, ті самі репліки, усі події представлені так, як це було прописано в першоджерелі. У другій кіноверсії 1999 року актори були більш «живими»: вони жартували, сміялися, були емоційними та фільм взагалі знятий на сучасний лад.

Щодо сюжету, тут є багато неоднозначних моментів. Деякі наполягають на тому, що перший фільм «Ідеальний чоловік» 1980 року – це єдина найкраща версія п'єси Уайлда [1]. Перша зазначена екранізація побудована повністю згідно з п'єсою. Цей фільм можна подивитися, якщо потрібно, не читаючи книги, ознайомитися з сюжетом, проблематикою твору. Друга екранізація вже є переробленою: трохи змінений сюжет, актори взагалі майже не використовують цитати, тільки іноді лунають одні з найяскравіших. Але тут одразу виникає недолік – у п'єсі є декілька неперевершених моментів, цитати з яких просто не передали.

Література

1. Идеальный муж (1980) – обсуждение. URL : <https://www.kino-teatr.ru/kino/movie/sov/2658/forum/>

2. Интерпретации литературных произведений. URL : <http://www.diplomy.su/shop/281.html>.

3. Русская школа экранизации. URL : <http://www.portal-slovo.ru/art/35958.php>.